

Beleidsplan Sociale Veiligheid
obs Klim-Op
(herzien januari 2024)

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie, doelen en uitgangspunten
 - De Vreedzame School als Preventiekader
 - Pesten
 - Aanpak van pesten en sociale onveiligheid
3. Meten van de sociale veiligheid
 - De veiligheidsthermometer
4. Het voorkomen van pesten en sociale veiligheid
 - Uitdragen van een positieve sociale en morele norm
 - De klas en school: een gemeenschap
 - Investeren in de relatie met de leerlingen
 - Leerlingen worden medeverantwoordelijk
 - Opstokers
 - Een grondwet: basisregels in de school
 - Van grondwet naar groepsregels en omgangsafspraken
 - Aanleren en handhaven van gedragsregels
 - Bij het overtreden van de regels: zinvol straffen
 - Toezicht bij ons op school
5. Ingrijpen bij plagen
6. Aanpak m.b.t. pesten
7. Digitaal pesten
8. Time out, schorsing en verwijdering
9. Coördinatoren sociale veiligheid
10. Ouders betrekken bij sociale veiligheid
11. Gedragsprotocol
12. Bijlagen

1. Inleiding

Op een veilige school voelen leerlingen zich thuis. Ze komen graag naar school en voelen zich serieus genomen door de leraren. Leerlingen op een sociaal veilige school pesten niet en dragen vanzelfsprekend geen wapens bij zich.

De school tolereert geen discriminatie en seksuele intimidatie. De school heeft een vertrouwenspersoon/intern contactpersoon en er is een klachtenregeling. Daarnaast is er een (anti)pestprotocol aanwezig. Ook wordt er samengewerkt met politie en zorginstellingen. De school gaat bestaand sociaal onveilig gedrag tegen, maar voorkomt dat gedrag ook door een actieve, positieve stimulering van sociaal gedrag. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het invoeren van gedragsregels waar leerlingen, ouders, schoolleiders en leraren het over eens zijn geworden en aan onderwijs dat is afgestemd op de wensen en mogelijkheden van individuele leerlingen. Een escalatieladder om schoolbreed op dezelfde manier om te gaan met ongewenst gedrag en het herstellen hiervan. Pesten onder de aandacht te brengen en leerlingen en leerkrachten te leren om hier mee om te gaan. Hierdoor ontstaat een veilig klimaat waarbinnen de school problemen al in een vroeg stadium kan onderkennen en daarop kan reageren. Het veiligheidsgevoel van een school is niet alleen bedoeld om leerlingen een veilige plek te bieden, ook leraren en ander personeel hebben vanzelfsprekend recht op een veilige omgeving. Geweld tegen leraren is ontoelaatbaar. Scholen, leraren, ouders en de overheid moeten dat met elkaar duidelijk maken.

Een veilige school moet natuurlijk ook fysiek veilig zijn. Het heeft een goed onderhouden gebouw, waarbij de inrichting van de lokalen geen gevaar oplevert voor de kinderen. Op het schoolplein staan veilige speeltoestellen. Leerlingen en docenten weten wat ze moeten doen bij brand en vluchtwegen zijn vrij van obstakels. Voor de fysiek veilige school verwijzen we naar het **Arbo beleidsplan** en de **Risico-Inventarisatie & Evaluatie**. In dit veiligheidsplan gaat het alleen over de sociaal veilige school.

Zorgplicht binnen passend onderwijs

Schoolbesturen (en daarmee de scholen) hebben zorgplicht: het is de plicht van schoolbesturen om ervoor te zorgen dat voor alle kinderen met speciale onderwijsbehoeften een passende plek wordt gevonden. Dat kan op de school zelf zijn, maar ook op een andere school binnen het samenwerkingsverband (Aan den IJssel), die beter aansluit bij die onderwijsbehoefte. Bepalend zijn de mogelijkheden en de onderwijsbehoefte van het kind en niet de beperkingen. Deze zorgplicht van het bestuur geldt voor alle kinderen, die worden aangemeld of al ingeschreven zijn. Soms hebben kinderen speciale ondersteuningsbehoeften op gedragsgebied. Bij het uitvoeren van de zorgplicht wordt goed rekening gehouden met de onderwijsbehoefte van het kind, met de voorkeuren van de ouders en met de mogelijkheden van de school. De inspectie ziet toe op de uitvoering van de zorgplicht door schoolbesturen. Meer informatie over de zorgplicht is te vinden in het **zorgplan** en het **SchoolOndersteuningsProfiel (SOP)**. Deze zijn te vinden op onze website www.obs-klim-op.nl en de website van samenwerkingsverband "Aan den IJssel" www.aandenijssel.nl.

2. Visie, doelen en uitgangspunten

De Vreedzame School als preventiekader

Met dit deel leggen we verantwoording af en beschrijven we hoe wij preventief zorgen voor een sociaal veilige school. Uitgangspunt voor het beleid inzake sociale veiligheid op onze school is het programma van De Vreedzame School.

Met De Vreedzame School besteden we aandacht aan basale sociale-emotionele en burgerschapscompetenties die wenselijk zijn in een democratische samenleving, zoals je verplaatsen in een ander, op een democratische manier met elkaar beslissingen nemen, openstaan voor verschillen tussen mensen, constructief conflicten oplossen, omgangsvaardigheden en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap.

De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar, hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving.

Wij willen kinderen op onze school zich niet alleen optimaal laten ontwikkelen in de academische vakken, zoals taal en rekenen, maar wij willen ook een bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke vorming van leerlingen. Dat het ook goede mensen worden, die op hun beurt een bijdrage aan de samenleving zullen leveren. Met elke generatie vormen we immers opnieuw onze samenleving.

Onze school dient ook een school te zijn waar *alle* kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Alleen dan kunnen ze leren. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen. Hieronder werken we deze preventieve maatregelen nader uit.

Pesten

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- Een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- Herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- Verschil in macht tussen pester en gepeste.

We maken onderscheid tussen **pesten** en **plagen**. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een *conflict*. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontardt een conflict in een *ruzie*, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan. Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelykbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Pesten behoort tot het repertoire van kinderen en het wordt gevoed in een cultuur, die gekenmerkt wordt door competitie en individualisme. Wij bieden op onze school een sterk tegenwicht: de klas en school moet een positieve sociale gemeenschap te zijn, waarin een expliciete sociale en morele norm aanwezig is die ervoor zorgt dat we oog hebben voor elkaar, dat we rekening houden met elkaar, dat we allemaal verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap en dat je het recht hebt om jezelf te zijn, maar dat je dan ook de plicht hebt om ervoor te zorgen dat ieder ander dat recht heeft. Wij willen een school zijn waarin zorg voor elkaar centraal staat. Een school met een klimaat waarin sprake is van verbinding, eerder dan concurrentie of competitie. Een met een 'inclusief' groepsklimaat, waarin niemand wordt buitengesloten. Op die manier voorkomen we in veel gevallen ongewenst gedrag als pesten. Als er toch gepest wordt, grijpen we snel in. Zie hieronder.

Aanpak van pesten en sociale onveiligheid

Als er zich toch pestincidenten voordoen, gaan we altijd eerst na of het programma van De Vreedzame School (nog) goed wordt uitgevoerd in de betreffende groep. Als dit niet het geval is, wordt hier eerst aandacht aan besteed. Vervolgens is er soms meer nodig. We hanteren daarbij een glijdende schaal: van vroegtijdig ingrijpen bij plagen tot uiteindelijk (als alle andere middelen zijn uitgeput) schorsen of verwijderen van leerlingen. In de navolgende paragrafen worden de onderscheiden stappen toegelicht.

Zie ook het "antipestprotocol".

3. Meten van de sociale Veiligheid

De vragenlijsten sociaal-emotioneel van Leerling in Beeld LVS

De leerling- en leerkrachtvragenlijst wordt jaarlijks twee keer afgenomen en besproken in de groepsbespreking.

Een instrument dat inzicht geeft inzicht in het zelfbeeld, welbevinden en het sociale gedrag van leerlingen.

De leerlingvragenlijst geeft signaalscores op de volgende categorieën: Veilige leeromgeving*, sociaal zelfbeeld, cognitief zelfbeeld, schoolbeleving, gevoel van sociale veiligheid, pro-sociaal gedrag, afwezigheid pestgedrag en gedrag tijdens de les.

Veilige leeromgeving is voorwaarde voor het sociaal-emotioneel functioneren van elke leerling.

De leerkrachtvragenlijst geeft signaalscores op pro-sociaal gedrag, aanwezigheid pestgedrag, gedrag tijdens de les en zelfvertrouwen.

Analyse van de resultaten vindt plaats op drie niveaus:

- * Op individueel niveau zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar leerlingen bekijken (de individueel ingevulde vragenlijst) en nagaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel kindgesprekje te voeren met de leerlingen die het betreft. Met name als leerlingen voor een score bij bepaalde vragen 'altijd' of 'onveilig' hebben gekozen (de meest negatieve score) is er reden voor zorg en nader onderzoek. Soms worden de antwoorden van leerlingen beïnvloed door recente, negatieve gebeurtenissen en moet er niet zo zwaar getild worden aan de uitslag. Maar soms is er sprake van langdurige problematiek en is er een aanpak nodig. Van deze gesprekjes wordt verslag gemaakt in Parnassys.
- * Ook op groepsniveau worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een negatieve uitslag. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend? Passend bij het gedachtegoed van Vreedzaam is een bespreking met de groep zelf. De groepsleerkracht vat de resultaten samen en bespreekt deze met de groep.
- * Op schoolniveau (in de werkgroep Vreedzaam en de directie) worden de resultaten van alle groepen besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande jaren. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja, hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd, die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

4. Het voorkomen van pesten en sociale veiligheid

Zoals we hiervoor al aangaven, leggen we met het programma van De Vreedzame School 2020 fundament voor een sterk tegenwicht tegen pestgedrag. Ook is er een coördinator Pesten, die in samenwerking met de coördinator gedrag een jaarlijks terugkerend pestprogramma opstelt. We noemen een paar belangrijke elementen van het programma van De Vreedzame school naast de wekelijkse lessen die leerlingen in alle groepen ondergaan.

Uitdragen van een positieve sociale en morele norm

Gedrag wordt voor een groot deel bepaald door de sociale norm in de omgeving. Leerlingen zijn gevoelig voor de vraag: 'wat wordt er hier van mij verwacht?' Om positief gedrag van leerlingen te stimuleren willen we expliciet een positieve sociale en morele norm uitdragen. Dit doen we onder andere door:

- de grondwet en het logo van De Vreedzame School hangen zichtbaar in de school;
- directe correctie van gedrag van kinderen dat haaks staat op de norm;
- aanwezigheid van de teamleden bij de ingang van de school (midden-/bovenbouw) en de leerkracht in de klas om de leerlingen 's ochtends te begroeten, hen aan te spreken op rennen, een opsteker te geven, belangstellend te informeren, enzovoorts.

De klas en school: een gemeenschap

We willen alle leerlingen het gevoel geven, dat ze onderdeel zijn van de leefgemeenschap die de school en de klas vormen, dat hun aanwezigheid 'verschil maakt' en dat de klas of de school minder leuk zijn als hij of zij er niet bij is. Dit doen we onder andere door kinderen veel te laten samenwerken met verschillende leerlingen (met behulp van coöperatieve werkvormen), door samen omgangsafspraken te maken, samen te bedenken welke taken er in de klas zijn en die met elkaar verdelen of als klas presentaties voor andere klassen te verzorgen. In het begin van het schooljaar besteden we veel aandacht aan de vorming van een positieve groep in alle klassen (met de lessen van blok 1 van De Vreedzame School en dagelijkse groepsvormende activiteiten). De werkgroep gedrag en welbevinden licht dit moment jaarlijks uit en geeft hiervoor input in de vorm van achtergrondinformatie en inspiratie.

Het voorgaande heeft evenzeer betrekking op de school. Het maakt veel uit of leerlingen zich verbonden voelen met de school als geheel, als zij de school als een gemeenschap ervaren. Die gemeenschap bestaat dan – als het goed is – uit alle andere leerlingen, alle leerkrachten en alle ouders.

Op onze school vinden we het daarom belangrijk dat alle leerlingen alle leerkrachten kennen. We zorgen ervoor dat nieuwe leerkrachten zich altijd voorstellen aan de hele school. Kinderen kunnen de leerkracht dan vragen stellen nadat hij of zij zich heeft voorgesteld.

Investeren in de relatie met de leerlingen

We vinden het heel belangrijk dat alle leerlingen een goede relatie hebben met hun eigen leerkracht. Dat is een belangrijke voorwaarde voor een gevoel van veiligheid. We vragen van onze leerkrachten dat ze investeren in het leren kennen van de eigen leerlingen en in de onderlinge relatie. Ieder kind moet voelen dat het ertoe doet, dat de leerkracht het fijn vindt dat hij of zij er vandaag weer is. Alle leerkrachten zorgen ervoor dat ze aan het begin van het jaar tussen de bedrijven door met iedere leerling een kindgesprek voeren over persoonlijke zaken.

Daarnaast staan alle leerkrachten 's ochtends bij de deur van het klaslokaal om de leerlingen persoonlijk te begroeten.

Leerlingen worden medeverantwoordelijk

Als de klas een gemeenschap is, dan voelen leerlingen zich betrokken bij en medeverantwoordelijk voor wat er gebeurt in de klas. Bij ons op school krijgen leerlingen een stem en leren zij die stem op een verantwoorde wijze te gebruiken. We geven leerlingen niet zozeer een stem om op te komen voor hun eigen belang, maar we willen dat ze zich medeverantwoordelijk gaan voelen voor het algemeen belang. We willen dat zij hun steentje bijdragen aan het algemeen belang, aan de gemeenschap. En daar zullen ze zich eerder verantwoordelijk voor voelen als ze ook echt mogen meedenken en als ze serieus worden genomen.

Na evaluatie van het inzetten van leerling-mediators heeft de stuurgroep besloten om te stoppen met de opleiding tot mediators en in 2023-2024 te starten met het opzetten van een leerlingenraad, waarin leerlingen mee mogen beslissen over zaken die hun aangaan. We laten oudere kinderen jongere kinderen helpen bij allerlei activiteiten. En – specifiek gericht op ongewenst gedrag als pesten – leren we de leerlingen dat ze op kunnen en moeten komen voor gepeste medeleerlingen, dat ze 'verdedigers' kunnen zijn.

Opstekers

We streven naar een positief sociaal klimaat, waarin ieder kind zich veilig voelt, waarin respect is voor elkaar en waarin iedereen makkelijk samenwerkt met iedereen. Een op het eerste gezicht eenvoudig, maar zeer belangrijk middel om hiertoe te komen is het geven van 'opstekers', of complimenten.

Mensen hebben de neiging om de negatieve gedragingen te benoemen en het positieve als vanzelfsprekend te beschouwen. In De Vreedzame School leren we iedereen heel bewust positief gedrag te benoemen in de vorm van een 'opsteker'.

Als iedereen in de groep in staat is om elkaar complimenten te geven en zo hun waardering voor elkaar uit te spreken, ontstaat er langzamerhand een steeds positievere sfeer in de groep. En daarmee een cultuur waarin het normaal is om de nadruk te leggen op wat goed gaat. Een klimaat waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, zich gewaardeerd weten, het gevoel hebben dat het er toe doet dat ze er zijn.

Een grondwet: basisregels in de school

Pesten lijkt vaker voor te komen in een weinig gestructureerde omgeving en in een omgeving waar leerlingen onvoldoende voelen wat de sociale norm is. Duidelijke regels in de klas en in de school zijn dus van belang. Bij ons op school hebben we een **grondwet**: een set basisregels die vervolgens uitgewerkt kunnen worden in concrete verwachtingen ten aanzien van het gedrag. Die regels komen voort uit onze pedagogische doelstellingen (de belangrijkste waarden) van de school. De Vreedzame School biedt hiervoor een expliciet pedagogisch kader. Zoals eerder vermeld, is het streven met het programma van De Vreedzame School dat leerlingen:

- op een democratische manier gezamenlijk besluiten kunnen nemen;
- conflicten constructief kunnen oplossen;
- zich zorgzaam en verantwoordelijk opstellen ten aanzien van de gemeenschap;
- openstaan voor verschillen tussen mensen.

Deze doelen zijn terug te vinden in de thema's van de lesblokken, in positieve bewoordingen gevat:

- We horen bij elkaar
- We lossen conflicten zelf op
- We hebben oor voor elkaar
- We hebben hart voor elkaar
- We dragen allemaal een steentje bij
- We zijn allemaal anders.

Onze grondwet luidt:

Op onze school....

... leren we in een geborgen en veilige schoolomgeving.

- We lossen problemen (samen) goed op.
- We zijn aardig voor elkaar.
- We zijn rustig in de school.

... staan we open voor elkaar en leren we dat er verschillende manieren zijn om ergens over te denken.

- We hebben respect voor elkaar.
- We luisteren naar elkaar.

... ontdekken we onze eigen plek in de wereld.

- We zorgen (samen) dat wij de school en de spullen netjes houden.
- We dragen allemaal een steentje bij.

... hebben we aandacht voor hoe je het hebt gedaan.

- We geven elkaar opstekers.

LEREN DOEN WE SAMEN!

We gaan graag met ouders in gesprek over onze grondwet.

De grond wet zijn zichtbaar in de klassen en in de algemene ruimtes doormiddel van algemene posters.

Van grondwet naar groepsregels en omgangsafspraken

We (her)introduceren de grondwet in de eerste week van het nieuwe schooljaar. Zo wordt meteen aan het begin van het schooljaar de trend gezet: 'Zo doen we het hier op school!'

Tevens wordt de grondwet gepubliceerd op de website en in de klasinformatiebrieven.

Daarnaast wordt tijdens de ouderavond aan het begin van het jaar de grondwet besproken.

De regels vormen op deze manier een kader voor gewenst gedrag: 'Zo doen we het op onze school!' Deze regels zijn vervolgens zichtbaar in de algemene ruimtes en in iedere groep. Ze staan ook op onze website en in de schoolgids.

Deze basisregels vormen een soort 'kapstok' waaraan de groepsregels worden 'opgehangen'. In de lessen van De Vreedzame School (in blok 1) wordt samen met de leerlingen gesproken over de grondwet, de eigen groepsregels en de omgangsafspraken die elke klas met elkaar wil maken om ervoor te zorgen dat het voor iedereen in de klas prettig en veilig is. De regels van de grondwet worden door volwassenen opgesteld, de leerlingen maken samen (omgangs)afspraken, daarbij wordt de link gelegd met de grondwet op schoolniveau, zodat kinderen begrijpen dat de groepsregels afgeleid zijn van de grondwet. 'De grondwet geldt voor de hele school en dit zijn de regels van de groep!' Om die reden zijn de grondwetregels in iedere groep aanwezig. Vervolgens wordt in elke groep samen met de leerlingen omgangsafspraken gemaakt en op een afsprakenposter vastgelegd: 'Zo willen we het in onze groep'.

Aanleren en handhaven van gedragsregels

Met het opstellen van gedragsregels zijn we er nog niet. Gedrag dat bij een bepaalde regel hoort, moet vrijwel altijd worden aangeleerd. Dus, zeker bij jonge leerlingen, oefenen we de gedragsregels met de hele klas.

Maar het opstellen van regels en het aanleren van het bijbehorende gedrag is op zich ook nog niet voldoende. Het handhaven van regels vraagt ook iets aan gedrag van de leerkracht (of andere volwassenen in de school).

Bijvoorbeeld:

- modelgedrag vertonen;
- leerlingen herinneren aan de regel;
- leerlingen bevragen als ze zich toch niet aan de regel houden en een opsteker geven als ze het vervolgens wel doen;
- met de leerlingen meelopen, of boven of beneden staan kijken op de trap;
- leerlingen aanspreken die zich niet aan de regel houden.

Om het naleven van gedragsregels te bevorderen, is het tevens van belang dat:

- alle volwassenen op een positieve manier aandacht geven aan gewenst gedrag van leerlingen, waardoor de leerlingen gestimuleerd worden om het gewenste gedrag te laten zien;
- alle leerkrachten in de klassen regelmatig terugkomen op een of meer regels (waar de leerlingen moeite mee hebben) door de gedragsinstructie in de klas te herhalen;
- alle volwassenen in de school helpen bij het toezicht houden op het naleven van de regel.

Bij het overtreden van de regels: zinvol straffen

Er zullen altijd situaties zijn waarbij leerlingen de regels overtreden en zich niet houden aan afspraken. Bij ernstige overschrijdingen van de grenzen zijn maatregelen of straffen nodig, hiervoor zetten wij de stappen van de escalatieladder in. We geven de leerling hierbij de kans om te herstellen d.m.v. een time-out binnen of buiten de groep en voeren herstelgesprekken. Uiteraard straffen we bij ons op school af en toe leerlingen. We zijn ons er echter ook van bewust dat straffen niet altijd leidt tot de gewenste gedragsverandering, eerder tot meegaandheid: het volgen van de regels uit angst voor maatregelen. Het bezwaar hiervan is dat de leerling niet zelf nadenkt, niet reflecteert op zijn of haar eigen gedrag en op alternatieven voor dat gedrag. Er zijn enkele voorwaarden voor een 'zinvolle' straf, een straf die wel kan leiden tot verandering van gedrag. Wil een straf zinvol zijn, dan moet rekening worden gehouden met de behoefte van de leerling aan relatie, autonomie en competentie:

- Relatie: we spreken de leerling individueel aan, op zo'n manier dat de relatie niet verbroken is. We laten zien dat het om het gedrag gaat en niet om de persoon. We helpen hem of haar de fout te herstellen. ('Wout, ik vind je een leuke jongen hoor, maar wat je nu hebt gedaan, kan echt niet!')
- Autonomie: We zorgen ervoor dat de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem, van het vinden van een oplossing, het maken van een plan en het uitvoeren van dat plan. ('Wat heb je bedacht om dit te gaan oplossen?')
- Competentie: We gaan ervan uit dat de leerling zelf met een goede oplossing komt en die ook uitvoert. En we laten onze waardering blijken als dat lukt. ('Ik weet zeker dat je daartoe in staat bent. Zo ken ik je. Fijn dat je dat zo hebt gedaan!')

Een ander belangrijk aspect van een 'zinvolle' straf is eigenaarschap. Straffen kunnen tot gedragsverandering leiden als de dader de straf als zinvol ervaart. Dat gebeurt vaak pas als de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem en vervolgens zelf wil nadenken over de oplossing ervan. We steken dus eerst tijd en energie in het bewust maken van de leerling dat het vooral zijn of haar probleem is. Daarna kan de leerling gevraagd worden of hij of zij er iets aan wil doen en indien dat het geval is, luidt de vraag: 'En hoe denk je het op te lossen?' De 'straf' zal dan in het licht komen te staan van 'herstellen': soms daadwerkelijk de (fysieke) schade herstellen, soms het vertrouwen weer winnen, enzovoort.

Toezicht bij ons op school

Het houden van toezicht is van groot belang wanneer we willen werken aan de veiligheid binnen de school. Leerlingen hebben (naast gelegenheid om te oefenen met zelfstandigheid, en naast ondersteuning daarbij van volwassenen) ook altijd toezicht nodig. Leerlingen houden zich niet vanzelfsprekend aan regels en zijn geneigd grenzen te verkennen. Ze hebben het nodig dat die grenzen worden aangegeven door volwassenen. Bovendien kan in een situatie waarin onvoldoende toezicht en dus onvoldoende 'leiding' is, onveiligheid in een groep leerlingen sluipen.

De risicovolle periodes op een schooldag zijn de overgangen van bijvoorbeeld de klas naar het gymlokaal of naar het schoolplein, de pauzes op het plein, het overblijven en de tijdstippen vlak voor of vlak na het begin van de school. Wij hebben met ons team duidelijke afspraken gemaakt rondom het toezicht op verschillende plekken en gebeurtenissen:

- Schoolplein (bij in- en uitgaan van de school en pauzes)
- De gangen bij het naar binnen- en uitgaan van de klassen (gym, pauzes enz.)
- De gangen bij toiletbezoek, werken, trakteren enz.
- Naar en bij de gymzaal
- Bij activiteiten (in de aula)

Behalve de afspraken die we als team hebben gemaakt over ons eigen gedrag bij het toezicht, hebben we samen met de leerlingen afgesproken welk gedrag van de leerlingen in welke situaties wordt verwacht. Collega's zijn verantwoordelijk voor alle leerlingen en spreken elkaar en leerlingen aan op gedrag van leerlingen die zich niet aan de regels/afspraken houden.

De momenten van toezicht hebben wij aangevuld met afspraken, zodat deze gebundeld zijn en makkelijk te handhaven/over te dragen zijn.

Bij het in- en uitgaan van de school:

Op onze Vreedzame School vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze school. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind er toe doet. Het is belangrijk dat jij er bent! Het in- en uitgaan van de school is een uitgelezen kans om op een ontspannen manier contact te maken met kinderen én ouders uit verschillende groepen. Alle professionals in de school zijn hier zowel in de ochtend als in de middag bij betrokken. We hebben hierover de volgende specifieke afspraken gemaakt:

- De entree van de school ziet er uitnodigend en verzorgd uit.
- Om 8.15 en om 13.30 uur lopen 2 collega's pleinwacht en maken actief contact met de al aanwezige kinderen.
- Om 8.20 uur gaat de deur open. De kinderen worden hier verwelkomt door MT-lid en leerkrachtondersteuner. De ouders worden aangekeken en gedag gezegd.
- Hoofddeksels worden afgedaan bij binnenkomst m.u.v. hoofddoeken, keppeltjes, patka's, kufi topi's e.d. gedragen uit geloofsovertuiging.
- De overige leerkrachten verwelkomen de kinderen in de deuropening en schudden de hand van alle leerlingen. De kinderen kijken de leerkracht aan en groeten terug.
- De leerkrachten voelen zich verantwoordelijk voor álle kinderen en stralen dit ook uit.
- Er wordt op een vriendelijke doch duidelijke manier omgegaan met telaarcomers. Hier zijn afspraken over gemaakt.
- Na schooltijd lopen elke dag de leerkrachten van groep 3/4 in de rij mee naar de uitgang en nemen afscheid en schudden de hand. De leerkrachten van groep 5 t/m 8 nemen bij de klasdeur afscheid, de kinderen lopen zelfstandig naar buiten.
- Leerlingen die na schooltijd in de klas blijven moeten onder toezicht staan van een collega.

Afwijkende afspraken voor de locatie Bongerd:

- 1 groep heeft 1 week pleinwacht. Zowel voor als na schooltijd.
- Alle groepen lopen met de leerkracht in de rij mee naar buiten bij het uitgaan.

Op het plein voor en na schooltijd:

- Er is een pleinwacht aanwezig van 8.15-8.30 uur en van 13.30-13.45 uur.
- Er wordt niet gefietst op het plein
- Honden en roken zijn verboden.
- Met de eerste bel gaat iedereen naar binnen.
- Tot half 2 wachten de ouders op het grote plein (voor de Lijster: Achter de pionnen i.v.m. spelende kleuters van de buurschool).
- Tussen 8.30 en 13.30 uur geen ouders bij de lokalen i.v.m. geluidsoverlast.

Op het plein in pauzes:

- Alleen naar binnen met toestemming van leerkracht.
- Voetballen op voetbalveld.
- Spelen volgens **Grondwet**.
- Er is een "afkoel" en "praat het uit"-plek op het plein.
- Pauze is om te spelen, eten na de pauze tijdens passende activiteit.
- Alle groepen gaan in de rij en onder begeleiding van de leerkracht naar binnen

Aanvullend Lijster:

- Wanneer de groepen buiten zijn, zijn er minimaal 2 leerkrachten buiten.
- Bal over het hek, 1 leerling gaat deze halen.

Aanvullend Bongerd:

- Bal over het hek, 1 leerling (in bezit van 2 zwemdiploma's) gaat deze halen

- Hoogste deel klimrek vanaf groep 5/6.
- Deur blijft in het slot.
- Leerkracht is met de klas buiten.

Naar en Bij gymnastiek:

- Voor elke groep geldt dat de kinderen en vaste plek hebben in de rij. Leerkracht zorgt voor toezicht op de rij.
- Iedere leerling heeft een vaste plek in de kleedkamer.
- Rustig praten in de rij en kleedkamer.
- Zoveel als mogelijk toezicht door 2 leerkrachten bij de kleedkamers.
- Klaar met omkleden: wacht zittend op de bank. (voor en na de les)
- Leerkracht blijft in overleg met vakleerkracht al dan niet bij de les.
- Conflicten worden voor de les uitgesproken, niet erna. Wanneer een conflict niet opgelost kan worden dan terug mee naar school.
- Bij vergeten gymkleding Wel meedoen.
- Na de les overdracht van vakleerkracht.
- Leerlingen die problemen hebben met in de rij lopen worden ook bij in en uitgaan van de school in de gaten gehouden. Blijvend: gesprek na schooltijd en afspraken maken.
- Drinken na de gym mag. Pakjes worden op school weggegooid.

Op de gang:

Toilet:

- Lopen op de gang
- Stil zijn op de gang
- Dichtstbijzijnde wc gebruiken, mits anders is afgesproken met de leerkracht

Werken:

- Fluisterstem gebruiken.
- Lijstersingel: leerlingen alleen op "eigen" gang, zodat er zicht blijft.
- Structureel werken op gang gebeurd via en schema.
- Deur van de klas is open i.v.m. toezicht.
- Leerlingen blijven op de door de leerkracht aangewezen plek
- "Straf" werk en werk afmaken gebeurt niet op de gang maar in een andere klas.

Bieb:

- Bieb-medewerker loopt met 4 a 5 leerlingen stil over de gang.
Bongers: groep 1/2 en 3/4 doen dit met hun eigen leerkracht.
- Klaar: Groep 1/2 met leerkracht, groep 3 t/m 8 zelfstandig en stil terug naar de klas.

Bij activiteiten:

Binnen:

- Groep 8 haalt kleuters op, groep 7 groep 3. En zij "letten" op hun kinderen.
- Alle leerkrachten zijn verantwoordelijk voor alle kinderen en spreken hen aan bij ongewenst gedrag.
- Leerkrachten verdelen zich over de ruimte.
- Oudere kinderen blijven bij de jongere kinderen.
- Kinderen met andere behoefte volgen eigen afspraken.
- Terug naar de klas: eerst groepen 4-6, daarna brengen groepen 7 en 8 kleuters en groep 3 terug.

Buiten:

- Leerkrachten op het plein. Bij begin van de dag verzamelen de kinderen bij eigen leerkracht.
- De leerkracht blijft bij de groep en staan verspreid over het plein voor het beste toezicht.
- Onderbouw staat vooraan en bovenbouw erachter

Aanspreken op ongewenst gedrag:

- 1) BB-leerling spreekt kind aan.
- 2) BB-leerling seint dichtstbijzijnde leerkracht in.
- 3) 3e maal waarschuwen, dan leerling apart nemen.
- 4) Geen waarschuwing meer en buiten de ruimte plaatsen op een plek met toezicht.

Bij openingen/sint:

- 1) Telaarcomers melden zich bij eigen leerkracht
- 2) Leerkracht spreekt zelf kinderen aan.
- 3) Bij leerkracht staan.
- 4) Buiten de ruimte (Lijster: in hal, Bongerd: bankje)

5. Ingrijpen bij plagen

We zijn attent op plaagsituaties in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare en kan makkelijk overgaan in ruzie of zelfs pesten. We besteden er in de lessen van blok 1 en via het jaarprogramma van de coördinator Pesten aandacht aan. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen we een buddy in: een medeleerling, die de geplaagde leerling helpt er een einde aan te maken.

6. Ingrijpen bij pesten: de oplossingsgerichte pestaanpak (OPA)

Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan altijd nog voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, zoals in het voorgaande is beschreven (en of het programma van De Vreedzame School (nog) wel goed wordt uitgevoerd en er goed toezicht wordt gehouden). Maar soms is er meer nodig.

In de eerste plaats vragen we altijd aan andere leerlingen om te helpen. Met name populaire leerlingen kunnen belangrijk zijn als 'verdedigers'.

Als er meer nodig is, hanteren wij een aanpak van pesten die goed past bij de uitgangspunten van De Vreedzame School: de Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA). De aanpak bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen een leerkracht of veiligheidscoördinator (gedragsspecialist of IB-er) en leerlingen. Eerst met de gepeste leerling alleen. Vervolgens met een zorgvuldig samengestelde groep leerlingen, inclusief de pester(s). Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen. Belangrijke elementen van de aanpak zijn: we gaan uit van het goede in ieder kind, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen.

In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

1. Gesprek met het gepeste kind. De leerkracht (veiligheidscoördinator of een ander teamlid van de school) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen, waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; liefst ook een verdeling van jongens en meisjes. We brengen ouders van het gepeste kind op de hoogte van de situatie.
2. Gesprek met de steungroep. Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen. De ouders van de kinderen uit de steungroep worden ingelicht.
3. Tweede gesprek met de gepeste. Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.
4. Tweede gesprek met de steungroep. Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.

Wanneer voor, tijdens of na het evaluatiemoment nog steeds sprake is van het pestgedrag, wordt het stappenplan verder gevolgd vanaf punt 5 tot en met punt 13.

5. De ouders van de gepeste leerling(en) en de pester(s) worden door de leerkracht of een directielid (telefonisch) op de hoogte gesteld van de situatie en uitgenodigd voor een gesprek.

6. Er wordt gesproken met de ouders van de pester(s) en de gepeste leerling(en). Bij deze gesprekken zijn zowel de leerkracht als een directielid aanwezig. Deze gesprekken worden vastgelegd in het document ouder contact in Parnassys.
7. Een directielid gaat in gesprek met de betrokken leerlingen. Eerst individueel, daarna gezamenlijk. Bij deze gesprekken zal de leerkracht ook aanwezig zijn. Er wordt gestreefd naar het voeren van een *probleemoplossend gesprek*. Er worden afspraken gemaakt en er wordt een evaluatiemoment gepland dat twee weken later zal plaatsvinden. Deze gesprekken worden vastgelegd in het registratieformulier.
8. Na inventarisatie van het probleem wordt door de leerkracht **altijd** een groepshandelingsplan opgesteld.
9. Indien noodzakelijk worden er individuele handelingsplannen opgesteld.
10. Binnen een week vindt terugkoppeling naar de ouders plaats door de leerkracht of een directielid.
11. Na twee weken vindt het eerste evaluatiegesprek plaats met de betrokken leerlingen, de leerkracht en een directielid. Ouders worden naderhand van dit gesprek (telefonisch) op de hoogte gesteld.
12. Twee weken na de eerste evaluatie wordt nogmaals geëvalueerd. Een evaluatie met de leerlingen, een evaluatie met de ouders van de gepeste leerling(en) en een evaluatie met de ouders van de pester(s).
13. Wanneer het pesten aanhoudt, kan de directeur de leerling doorverwijzen naar bijvoorbeeld de schoolarts (CJG), de schoolpsycholoog, de gemeente of de politie. Het bestuur (Blick) kan de pester(s) schorsen, verwijderen of naar een reboundvoorziening sturen.

Altijd wordt duidelijk gemaakt dat pesten onacceptabel is en dat, indien noodzakelijk, er sancties zullen worden genomen.

Alle gebeurtenissen en vorderingen rondom het pesten worden door de leerkracht en/of het betrokken directielid gerapporteerd en als individuele notitie in *ParnasSys* gezet.

De school biedt altijd hulp aan de gepeste leerling en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

7. Digitaal pesten

Digitaal pesten, online pesten of cyberpesten is een nieuwe vorm van pesten, maar de basis van de aanpak is dezelfde als bij 'klassiek' pesten. Wat je in het 'echte leven' niet mag, mag je online ook niet! Dat online communiceren anders verloopt dan offline communiceren en risico's met zich mee brengt, daarvan zijn kinderen zich, zeker op de basisschool, nog niet altijd bewust. Daarom vinden wij het belangrijk om kinderen leren om te gaan met sociale media, en dat we kinderen opvoeden tot digitaal burger.

We hebben duidelijke afspraken gemaakt over digitaal pesten en over online communiceren. Vanaf het moment dat mobieltjes een rol gaan spelen in de groep gaat de groepsleerkracht met de groep in gesprek over de manier waarop ze hiermee om kunnen gaan. We zetten direct ook op dit terrein een duidelijke norm neer: 'Zo doen we dat hier op school met sociale media!' Problemen op dit gebied worden direct gebruikt als 'teachable moments', als een gelegenheid om afspraken te maken over het gebruik van sociale media, bijvoorbeeld de groepsapp. Ook bij digitaal pesten spelen we zo vroeg mogelijk in op signalen. We stimuleren leerlingen zelf om incidenten direct te melden bij de leerkracht. Vervolgens nemen we onmiddellijk de tijd om hierover met de leerling(en) te praten.

Afhankelijk van wat de betrokken leerling hierin aangeeft en afhankelijk van onze inschatting of dit in de groep besproken kan worden, maken we dit bespreekbaar in de groep. Alleen als de betrokken leerling (eventueel in overleg met zijn of haar ouders) dit zelf wil.

In het kader van De Vreedzame school besteden we vanaf groep 5 geregeld aandacht aan online communiceren.

Herstelgesprekken

De hiervoor beschreven Oplossingsgerichte pestaanpak is niet altijd mogelijk of geeft soms geen resultaat: de pester stelt zijn of haar gedrag niet bij. Soms zijn de pestsituaties zo ernstig, dat er iets anders moet gebeuren. Of soms wil de gepeste leerling niet meewerken. Soms valt de pester in herhaling en komt de grens van het toelaatbare in de school in het vizier.

Ter bescherming van de gepeste leerling zullen we – als alle pogingen (inclusief externe hulpverlening en een laatste waarschuwing) geen resultaat hebben gehad - moeten overgaan tot schorsing of verwijdering. Een dergelijke noodoplossing is natuurlijk geen oplossing van het probleem. Vaak blijven de leerlingen elkaar ontmoeten in de buurt. Het onopgeloste probleem krijgt dan mogelijk een vervelend vervolg buiten school. Om die reden geven we, voordat de fase van schorsing en/of verwijdering ingaat, aan de betrokkenen een laatste kans om de situatie te herstellen.

We gebruiken hierbij de vorm van herstelgesprekken. De betrokken partijen komen bij elkaar met als doel om de 'schade' te herstellen. Het gaat dan niet alleen om herstel van de (materiële of emotionele) schade, maar vooral ook om het herstel van de relatie. Naast de pester en het gepeste kind worden bij voorkeur ook anderen (familieleden, vrienden, andere betrokken) bij het gesprek betrokken. Een voorwaarde voor een dergelijk herstelgesprek is uiteraard, dat de pester (en diens ouders) verantwoordelijkheid willen nemen voor het aangedane leed, het aanhoren van het verhaal van het gepeste kind (en diens ouders) over de zware gevolgen van het pesten en dat zij bereid zijn excuses te maken. De basisvragen die centraal staan bij herstelbijeenkomsten zijn verwerkt in een format, dat als handvat dient bij een herstelgesprek.

Herstelgesprek

Datum:
Naam leerling:
Aanwezig bij het gesprek:

De situatie

Wat is er gebeurd?
Hoe kwam dat?
Wat deed jij?
Waarom deed je het? Hoe voelde je je? Wat dacht je?
Hoe voel je je nu? Wat denk je nu?
Wie had er last van jouw gedrag en waarom?
Wat waren de gevolgen voor de ander(en)?
Wat waren de gevolgen van je gedrag voor jezelf?

Herstellen

Hoe kun je wat er mis is gegaan oplossen?
Wat zou je volgende keer kunnen doen om te zorgen dat het niet weer gebeurt?

Afspraken voor het vervolg

De oplossing:
Wat gebeurt er als het opgelost is en goed blijft gaan?
Wat gebeurt er als het weer misgaat?
Vervolggesprek nee/ja op

8. Time-out, Schorsing en verwijdering

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders (stelselmatig of in extreme situatie) in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er een noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we onderstaand protocol dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie.

Leerlingen die het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun houding of gedrag (te denken valt aan: vechten, slaan, bedreigen, schelden e.d.) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich onveilig voelen, kiezen ervoor zich niet aan de schoolregels te houden en op die manier hun verbinding met de groep te verbreken:

- Deze leerlingen worden voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst. Dit is in een andere groep (buddyklas).
- De ouders worden hiervan in een gesprek op de hoogte gesteld. Een lid uit het kwaliteitsteam bespreekt met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond.
- Het kwaliteitsteam wordt in kennis gesteld.
- Het kwaliteitsteam bespreekt wanneer de leerling in de klas (of eerst in een andere klas) kan laten zien dat hij/zij zich aan de schoolregels kan houden.
- Ook een time-out waarbij een leerling voor een dag of korter het recht op onderwijs wordt ontzegd en ouders de zorg voor de leerling van school overnemen, behoort tot de mogelijkheden (zie protocol 'schorsing en verwijdering van leerlingen' van Blick op Onderwijs).

Als een dergelijke situatie zich herhaaldelijk voordoet, volgt er een gesprek tussen school en ouders. Hierin wordt nagegaan welke extra begeleiding en afspraken nodig zijn. Tevens worden de ouders op de hoogte gesteld van een vervolprocedure, als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert. Als zich – na dit gesprek – toch weer een vergelijkbare situatie voordoet, worden de ouders opgebeld en gevraagd hun kind te komen halen of de volgende dag thuis te houden. Ook dan mag het kind de dag erna weer in de groep terugkeren. De afdeling leerplicht van de gemeente, inspectie en het schoolbestuur worden op de hoogte gesteld, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft. Alleen de directie/bestuur kan het besluit nemen tot schorsing en dit wordt vastgelegd in een brief.

In geval van herhaling kan de school overgaan tot schorsing (van meerdere dagen). In dat geval wordt de afdeling leerplicht van de gemeente bij het vervolgtraject betrokken, inspectie geïnformeerd. Ouders hebben het recht om bij het schoolbestuur bezwaar te maken tegen de schorsing. Meer informatie hierover is te lezen in het protocol 'schorsing en verwijdering' van Blick op Onderwijs.

9. Veiligheidscoördinator

Van scholen wordt verwacht dat ze een teamlid (of meerdere teamleden) belasten met de taak om het beleid ten aanzien van pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Wij kiezen ervoor om deze taak mee te nemen in het bredere perspectief van de pedagogische opdracht van de school en de domeinen van sociale competentie en burgerschapsvorming.

De taken van een 'veiligheidscoördinator' zijn op onze school:

Op verzoek fungeren als vraagbaak en luisterend oor voor collega's, ondersteunen van beginnende collega's op het betreffende vakgebied, bieden van klassenconsultatie en nabespreking.

Zorg dragen voor afname van instrument Sociaal-emotioneel leren van Leerling in Beeld.

Op onze school zijn Anouscka Ottenhof (gedragsspecialist en pestcoördinator), Clarissa van Leeuwen (IB-er en pestcoördinator) en Diana Verwest (IB-er Bongerd) de veiligheidscoördinatoren.

Daarnaast is er een coördinator Vreedzaam. De taakomschrijving van deze coördinator wordt jaarlijks ingevuld in samenwerking met de coördinator Burgerschap.

De volgende onderdelen komen aan bod indien nodig:

- Ontwikkelen, actualiseren en levend houden van beleid en aanpak m.b.t. burgerschap/De Vreedzame School binnen het curriculum en het sociaalpedagogische klimaat van de school.
- Het bijhouden van literatuur over vakdidactisch onderwijs en zich op de hoogte houden van onderzoek en ontwikkelingen mede in het kader van de wet BiO.
- Adviseren bij de keuze, aanpak en implementatie van nieuwe methodes en/of materialen of software op het terrein van burgerschap/De Vreedzame School.
- Draagt bij aan de versterking van de inhoudelijke kennis en didactiek in het team op het vakgebied.
- Bij directie adviseren naar aanleiding van de analyse van kengetallen (bijv. de Veiligheidsthermometer) bij het bieden van een passend onderwijsaanbod op het vakgebied.
- Bewust bezig zijn met goed (vakdidactisch) onderwijs, experimenteren en onderzoeken. Deelnemen aan conferenties en studiedagen en informatie doorspelen.
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van De Vreedzame School.
- De Vreedzame School agenderen in de teamvergaderingen.
- Inscholen en coachen nieuwe leerkrachten.
- Organiseren ouderbijeenkomsten rondom De Vreedzame School.
- Verzorgen van de nieuwsbrieven voor ouders over De Vreedzame School.
- Het zorg dragen voor de zichtbaarheid van De Vreedzame School in lokalen, gangen en andere plekken in en om het gebouw.
- Verzorgen van de jaarlijkse mediatorentraining.

10. Ouders betrekken bij het veiligheidsbeleid

Wij willen als school graag samen met de ouders optrekken op dit terrein. In het geval van incidenten zoeken we snel contact om de situatie samen te bespreken. Maar ook in meer algemene zin willen we ouders bij het veiligheidsbeleid betrekken. Dat doen we door ze te informeren over wat de school doet aan het voorkomen en aanpakken van ongewenst gedrag als pesten. En over bij wie ze terecht kunnen als er iets is. We nemen ouders heel serieus daarin.

11. Gedragsprotocol

Voor welk ongewenst gedrag geldt dit protocol?

Ongewenst gedrag wordt uitgedrukt in agressie/geweld, discriminatie en seksuele intimidatie. Dit ongewenste gedrag kan door leerlingen, personeel of ouders plaatsvinden.

Bij strafmaatregelen hanteren we drie belangrijke uitgangspunten:

- Straf hoort een uitzondering te zijn. De school vindt dat het tot de professionele taken van een leerkracht hoort met alle kinderen een goede relatie te onderhouden. We zetten time-out in als herstellmiddel en geven de leerling daarbij een stuk eigenaarschap en verantwoordelijkheid. Als straf een dagelijks ingezet hulpmiddel is, zullen er andere maatregelen genomen moeten worden.
- Adequaatheid: straf dient als consequentie en moet qua aard en omvang passen bij de situatie en de (leeftijd van de)leerling.
- Gedragsgerichtheid: straf is niet gericht op het kind als zodanig, maar op ongewenst gedrag dat het kind vertoont. Het is belangrijk ongewenst gedrag vooraf (samen met de kinderen) te bepalen. Het is daarom belangrijk dat de leerkracht (eventueel met ondersteuning) in gesprek gaat en blijft met het kind.

Het komt natuurlijk wel eens voor dat ouders een andere mening hebben m.b.t. een door de school opgelegde consequentie. Over dat verschil in mening kun je als ouder uiteraard met de school in gesprek gaan (eerst met de leerkracht, pas dan met de directie). Een ouder kan echter niet zelf beslissen dat de opgelegde straf niet hoeft te worden gemaakt. Dat zou immers het gezag van de school en de leerkracht structureel ondermijnen, dat kan niet de bedoeling zijn. De relatie tussen kind, leerkracht en ouder zou in dat geval zodanig onder druk komen te staan, dat er een vertrouwensbreuk kan ontstaan.

Zie "gedragsprotocol".